

Pregled pravosodstva.

24. Tožbo v smislu §-a 58. obč. drž. zak. ni treba vložiti pred rojstvom otrokovim. Za zavrnitev dokazati je, da je soprogr nadaljeval zakon, če je tudi vedel za pregrešek svoje žene. Ne more se pa dokazati po izvedencih, da bi moral soprogr po stanji svoje žene sklepati, da otrok ni njegov. Telesno združenje soprogravo s poznejšo soprogo pred ženitvijo, a ne v dobi §-a 163. obč. drž. zak. ne ovira omenjene tožbe, posebno ne, če se dokaže, da je otrok goden. Isto tako ne ovira poskus poravnave. V razsodbi izreči je krivdo žene.

R. z dne 13. decembra 1892, št. 1441. J. B. št. 9. ex 1893.

25. Če rabijo vaščani in tujci pešpot javno, pridobi občina posest, ne da bi bilo treba še občinskega sklepa, V slučajih motenja je torej občina aktivno za pravdo legitimovana.

O. z dne 6. decembra 1892, št. 14147. J. M. št. 860.

26. Od več strank sestavljena in podpisana listina¹ nahaja se v posesti one osebe, ki jo hrani, a ne v sosesi vseh udeležencev. Le listina kot taka, a ne njena vsebina je predmet posesti. Da si torej omogoči podpisani udeleženec prepis, rabo listine itd., treba je nastopiti redno pravdno pot, ne pa pričeti postopanja radi motene posesti proti shranitelju

O. z dne 14. decembra 1892, št. 14462. J. B. št. 8. ex 1893.

27. Ako preteče veliko časa od dejanja, katero provzroči motenje posesti, do motitve same (n. pr. od odkopanja brega do časa, ko se zemlja zruši na sosedov svet) je actio nata sicer uže takrat, če je posest le v nevarnosti; prava motitev posesti nastane pa še le z nasledkom dejanja, katero je vzrok motitvi. Od tedaj računati je 30dnevni tožbeni rok (uvod ces. nar. z dne 27. okt. 1849. št. 12. drž. zak.)

O. z dne 21. septembra 1892, št. 11059. G. Z. št. 6. ex 1893.

28. Zastavna pravica za hipotečne tirjatve izvršuje se dražbenim potom. Iz skupila je torej odkazati glavnico in obresti le v znesku, v katerem so obstale v trenutku dražbe, ne pa plačitve.

O. z dne 22. novembra 1892. št. 16.534. J. B. št. 6. ex 1893.

29. Dota se mora le takrat zavarovati v smislu §-a 1245. obč. drž. zak., če se je odštela iz lastnega imetja nevestinega.

O. z dne 23. novembra 1892, št. 13.480. J. M. št. 855.

30. Trgovske knjige morajo se na zahtev nasprotne stranke predložiti sodišču tudi v sporih, za katere niso pristojna trgovska sodišča. (čl. 37. trg. zak. in § 19. uvod. zak.)

O. z dne 23. novembra 1892, št. 13.536. J. M. št. 856.

31. Upnik, kateremu je odstopil užitar prednost, stopi na njegovo mesto ter sme v slučajih dražbe sprejemati pri razdelitvi skupila dognani ekvivalent užitka, oziroma obresti za užitarja založene glavnice, dokler traja užitarjeva pravica, a le na račun v razdelilnem odloku izračunjene in mu odkazane svote, ne da bi bilo od dražbenega dne naprej odšteti

obresti. Ko pa poneha užitkarjeva pravica, mora se glavnica razdeliti tako, da se odkažejo upnikom, kateri dospejo vsled tega do plačila, zneski z ozirom na njihove tirjatve, kakor so bile za časa dražbe in ne za časa plačitve, torej ne z obrestmi, ki so narasli od dražbenega dne naprej.

O. z dne 3. novembra 1892, št. 13568. G. Z. št. 5. ex 1893.

32. § 43. zak. z dne 20. novembra 1852, št. 251. drž. zak. ne zahteva, da bi obe stranki morali izpolniti pogodbo v okraji pravnega sodišča. Vsaka stranka sme torej vložiti pogodbe se tičečo tožbo pri sodišči, v čegar okraji mora le jedna stranka izpolniti pogodbo. — Dogovor pošiljatve „franco K.“ zadostuje za forum solutionis.

R. z dne 11. januarja 1893, št. 193. J. B. št. 19. ex 1893.

33. Strankam dovoljeno je po §-u 25. sum. pat., da ponudijo prej po pomoti še ne ponujene dokaze do konca obravnave. — Ni pa to več dopustno potem, ko se je pričelo dokazilno postopanje, posebno če posredujejo zastopniki. (I. in II. instanca razsodili sta nasprotno.)

O. z dne 16. novembra 1892, št. 13.278. J. B. št. 4 ex 1893.

(O. z dne 3. januarja 1891, št. 98. Č. P. XXI. ex 1891, št. 736. pa pravi, da se sme poprositi zaslišanja novih prič po uže dovršenej razpravi, ter da ni posebnega pravnega leka proti ugodnej rešitvi te prošnje. O. z dne 25. avgusta 1881. G. Z. št. 22 ex 1882 dovoljuje nova dokazila do trenutka, ko se izda rozsodba.)

34. V smislu §-a 30. odv. red. mora vsak odvetnik, pri katerem vstopi, ali pa izstopi kandidat, to naznaniti zborničnemu odboru. Praksa šteje od dne vloženega naznanila. Ako pa opusti odvetnik naznaniti izstop kandidata, drugi pa zakasni naznanilo njegovega vstopa, izgubi kandidat čas od dejanskega izstopa iz pisarne prvega do naznanila vstopa v pisarno drugega odvetnika.

O. z dne 7. decembra 1892, št. 14.080. J. M. št. 862 in G. Z. št. 10. ex 1892.

35. Gospodar ima pravico odtegniti od plače pomočnikove zneske, s katerimi mora le-ta prispevati k združni bolniški blagajnici. (§ 121. odst. 6. zak. z dne 15. marca 1883, št. 39. drž. zak.) Če jih pa potem v istini ne odšteje blagajnici, smatrati je njegovo dejanje izneverjenjem.

R. z dne 23. decembra 1892, št. 13.469. J. M. št. 869.

36. Za uporabo §-a 189. k. z. je treba, da sta zločinec in pa lastnik ukradene stvari v razmerji, o katerem govori § 463. k. z. Če ima oče ki živi s sinom-tatom pod jedno streho, tuj denar v shrambi, ni sinu dovoljeno, lotiti se tujega imetja, ne da bi se ga smelo kaznovati.

R. z dne 22. oktobra 1892, št. 8453. J. M. št. 846.

„Slovenski Pravniki“ izhajajo 15. dne vsacega meseca in dobivajo ga člani društva „Pravniki“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld.

Uredništvo je v Ljubljani, šte. 5 v Gospodski ulici; upravništvo pa na Križevniškem trgu šte. 7.